

Ohlédnutí za Sympoziem Ložisko Zlaté Hory 2023

Přednáška doc. RNDr. Zimáka, CSc., z Univerzity Palackého v Olomouci

Ing. Ladislav Pašek, Ph.D.

Ve Zlatých Horách v Jeseníkách se 13. a 14. dubna konalo zajímavé Sympozium Ložisko Zlaté Hory 2023. Ve spolupráci s městem Zlaté Hory, hornickým spolkem Cukmantl, Hornickým spolkem Praha a Nadací Landek Ostrava proběhla řada prezentací a odborných debat. Téměř 100 odborníků z celé České republiky i sousedního Polska zde diskutovalo o historii, současném průzkumu a možnostech budoucího využití nejen zlatého ložiska. Během prezentací byla zmíněna téma ložiskového průzkumu, technolo-

gie úpravy surovin nebo geologický vývoj území zlatohorského revíru. Zájemci měli možnost také navštívit bývalý měděný důl, tzv. Poštovní štola.

Na naše dotazy odpovídal Ing. Ladislav Pašek, Ph.D., vedoucí odboru hornictví:

Z jakého důvodu se konalo Sympozium Ložisko Zlaté Hory 2023?

Smyslem sympozia bylo propojit municipality a odbornou veřejnost na téma ložiska, a to nejenom z pohledu probíhajících průzkumných prací v současnosti, ale především z pohledu názorů na vývoj geologie, petrografie a mineralogie ložiska. Součástí byly přednášky zabývající se využitím opuštěného území po dolování pro cestovní ruch, a to nejen ve Zlatých Horách, ale např. i v sousedním Polsku.

Co se teď děje ve Zlatých Horách? Jak pokračuje projekt?

Průzkumné práce v lokalitě Zlatých Hor probíhají již čtvrtým rokem. První rok jsme projekt připravovali, tzn. související le-

gislativu a projektování prací. V roce 2021 jsme otevřeli bývalý důl Zlaté Hory, abychom se dostali do podzemí a mohli realizovat ložiskové jádrové vrty z podzemí. Ty slouží k doověření polymetalického zrudnění se zlatem, které zde ještě zůstalo po našich předchůdcích od středověku až do devadesátých let. Dnes ověřujeme pokračování ložiska dále do hloubky. Pokud bychom stejné práce chtěli realizovat z povrchu, museli bychom projít přes více než 400 metrů vrstev, které již byly vytěženy a jsou tedy velmi dobře známy. Tato metoda by byla časově i finančně náročná, naopak z otevřeného dolu jsou práce mnohem rychlejší a efektivnější.

Ve Zlatých Horách se ale nejedná pouze o zlato. Jaký je potenciál ložiska?

Jedná se o polymetalické ložisko, tzn. obsahuje více kovů. Dílčí ložisko Zlaté Hory západ obsahuje především zinek, dále další cenné kovy jako je měď, olovo, stříbro a v neposlední řadě zlato. Prů-

zkum je tedy zaměřen na všechny kovy, které se v ložisku nacházejí, včetně např. germania nebo galia. Ty jsou strategické pro zelenou transformaci.

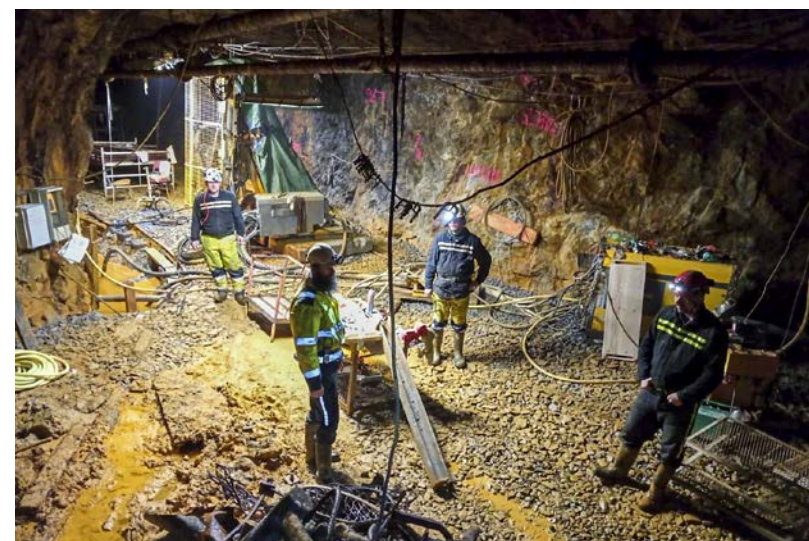
Tento projekt je technicky velmi složitý a vyžaduje odborníky celé řady profesí. Se kterými našimi kolegy v rámci státního podniku DIAMO spolupracujete?

Je nutné říci, že geologický průzkum v České republice v podstatě skončil v devadesátých letech. Dnes na našem území probíhá geologický průzkum především na nerudné suroviny jako je stavební kamenivo a kaolín. Rudný průzkum probíhal útržkovitě především pomocí zahraničních investorů (např. Cínovec nebo Tisová u Kraslic). Přestože DIAMO v minulosti realizovalo masivní průzkumy uranových rud, vznikla zde generační mezera cca 30 let od doby, kdy se rudné průzkumy zastavily. My jsme tedy museli napříč státním podnikem najít odborníky, kteří nám s průzkumem dokáží pomoci. Zlaté Hory patří pod odštěpný závod GEAM Dolní Rožínka, který zajišťuje většinu prací, dále spolupracujeme s odborníky z odštěpného závodu SUL Příbram. Vrtné práce na povrchu prováděli naši kolegové z o. z. TÚU ze Stráže pod Ralskem,

kteří mají zkušenosti s vrtáním odkališť, a jejich technologové se dodnes podílejí na realizaci vrtů ve Zlatých Horách. Pro technické práce jsme využili služeb báňských záchranářů z odštěpného závodu HBZS Ostrava, střediska Odolov. Pomohli nám na několika místech ve Zlatých Horách v rámci otvírky bývalého dolu. V neposlední řadě bych rád vyzdvihl naše kolegy z o. z. DARKOV, kteří nám jako jedni z posledních horníků z provozu přispěli nejen vybavením, ale i cennými zkušenostmi. V tomto projektu tedy došlo k propojení odborností napříč naším státním podnikem a je zajímavý i z pohledu přenosu know-how od těch nejstarších generací až po nejmladší kolegy. Ti mají možnost se u nás realizovat, protože v České republice takových příležitostí opravdu mnoho není. Nemálo nadějných a perspektivních lidí v tomto oboru naši republiku opustilo a využívají své znalosti i mimo Evropu. U nás nyní mohou najít uplatnění vzdělání odborníci – „srdači“.

Důležitým důvodem pro realizaci průzkumu ve Zlatých Horách jsou předpoklady našich předchůdců, že ložisko pokračuje dále a je bohaté. Vzhledem k tomu, že

pokračování na straně 4

Pracoviště zaměstnanců vrtného průzkumu v podzemí ve Zlatých Horách

Ohlédnutí za Sympoziem...

pokračování ze strany 2

v dole jsou připravené chodby, je mnohem jednodušší průzkum dokončit. Vy bezprostředně navazujete na jejich práci, aby náš státní podnik získal detailní informace o ložisku a ty předal státu.

Ano, celý projekt nejsou jenom čísla o potenciálně vytěžených rudách, ale my musíme také vědět, jak materiál dostat bezpečně a ekologicky na povrch, jak ho s co nejmenším vlivem na okolí zpracovat, jak nakládat s odpady a jak je možné je komplexně využít. Ukazuje se, že do budoucna bude odpad cennou stavební surovinou stejně, jako se např. používá popílek z uhelných elektráren k výrobě sádkokartonu. Snažíme se, abychom v maximální možné míře vše zpracovali a využili na území České republiky. Do tohoto

celého procesu zapojujeme místní kapacity jako např. univerzity, výzkumné ústavy a odborné firmy, aby získané know-how zůstalo v republice. Při současném růstu cen stavebních materiálů a jiných produktů jsou tyto zdroje po jejich úpravě cenné.

Co se tedy bude dít dál?

Projekt byl spuštěn na základě předprojektové studie, která předpokládala, že dle platných cen kovů v roce 2019 by měl být projekt ziskový. Bude však nutné ověřit množství předpokládaných zásob našimi předchůdci. Tyto předpoklady se nám postupně potvrzují a začínáme být mírně optimističtí. V další fázi předložíme k posouzení ekonomiku celého projektu. Projekt má několik milníků. Pokud průzkum ukáže, že obsah rud je

ekonomicky rentabilní, pak musí proběhnout studie proveditelnosti, která detailně popíše ziskovost a environmentální aspekty projektu. Potom se teprve bude rozhodovat o případné žádosti o povolení těžby.

Máte ještě hodně práce. Do kdy by měl být průzkum ukončen?

Průzkumné území je stanoveno Ministerstvem životního prostředí do února 2026, nicméně vyhodnocení dat z 1. vrtné etapy na začátku příštího roku nám napoví, kam bude projekt směřovat. Každopádně, jak jsem říkal, podzemí zlatohorského Příčného vrchu nám zatím nastavuje svou vlídnou tvář ze zinku, mědi a především zlata.

Děkuji za rozhovor. ■

*Hana Volfová
odbor komunikace*

Ve skladu hmotné dokumentace